

Tysk Hjelpearke – Nivå I

Grunnleggende grammatikk og ordforråd — LK20

Grunnleggende kasus

Nominativ og akkusativ

- **Nominativ** – subjekt (hvem/hva)
- **Akkusativ** – direkte objekt (hvem/hva)

Bestemt artikkel

	M	F	N	Fl.
Nom.	der	die	das	die
Akk.	den	die	das	die

Eksempel:

Der Mann (nom.) trinkt *den Kaffee* (akk.).

Ubestemt artikkel

	M	F	N
Nom.	ein	eine	ein
Akk.	einen	eine	ein

Huskeregler:

Kun maskulinum endrer seg i akkusativ: ein → einen

Personlige pronomen

	Nom.	Akk.
jeg	ich	mich
du	du	dich
han	er	ihn
hun	sie	sie
det	es	es
vi	wir	uns
dere	ihr	euch
de/De	sie/Sie	sie/Sie

Verb i presens

Regelmessige verb

	machen	lernen
ich	mache	lerne
du	machst	lernst
er/sie/es	macht	lernt
wir	machen	lernen
ihr	macht	lernt
sie/Sie	machen	lernen

Regel: Stamme + endelse

machen: mach- + -e, -st, -t, -en, -t, -en

Viktige hjelpeverb

sein (å være):

ich **bin**, du **bist**, er/sie/es **ist**

wir **sind**, ihr **seid**, sie/Sie **sind**

haben (å ha):

ich **habe**, du **hast**, er/sie/es **hat**

wir **haben**, ihr **habt**, sie/Sie **haben**

Vanlige verb

- **gehen** – å gå
- **kommen** – å komme
- **wohnen** – å bo
- **heißen** – å hete
- **spielen** – å spille
- **arbeiten** – å arbeide
- **lernen** – å lære
- **sprechen** – å snakke

Separable verb

Noen verb har en prefikspartikkel som skilles:

aufstehen – å stå opp

Ich **stehe** um 7 Uhr **auf**.

Vanlige separable verb:

- **aufstehen** – stå opp
- **anfangen** – begynne
- **mitkommen** – komme med
- **abfahren** – dra av sted

Ordstilling (V2-regel)

Hovedsetning

Verbet står alltid på **andre plass**:

1. Subjekt først:

Ich gehe heute ins Kino.

2. Tidsangivelse først:

Heute gehe ich ins Kino.

3. Stedsangivelse først:

Ins Kino gehe ich heute.

Viktig regel

Uansett hva som står på plass 1, må verbet stå på plass 2!

Spørsmål

Ja/nei-spørsmål: Verb først

Gehst du ins Kino?

Spørreord-spørsmål: Spørreord + verb

Wann gehst du ins Kino?

Spørreord

- **Wer?** – Hvem?
- **Was?** – Hva?
- **Wo?** – Hvor?
- **Wann?** – Når?
- **Wie?** – Hvordan?
- **Warum?** – Hvorfor?
- **Wie viel?** – Hvor mye?
- **Wie viele?** – Hvor mange?

Grunnleggende preposisjoner

Akkusativpreposisjoner

- **durch** – gjennom
- **für** – for
- **gegen** – mot
- **ohne** – uten
- **um** – rundt, klokken

Eksempler:

Ich gehe ohne meinen Bruder.

Das Geschenk ist für dich.

Vanlige stedpreposisjoner

- **in** – i
- **auf** – på
- **an** – ved
- **vor** – foran
- **hinter** – bak
- **neben** – ved siden av

Grunnleggende ordforråd**Familie**

- die Mutter – moren
- der Vater – faren
- die Eltern – foreldrene
- der Bruder – broren
- die Schwester – søsteren
- die Großeltern – besteforeldrene
- der Opa/die Oma – bestefar/-mor

Tall**0-12:**

null, eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sieben, acht, neun, zehn, elf, zwölf

13-20:

dreizehn, vierzehn, fünfzehn... zwanzig

Tiere:

einundzwanzig (21), zweiunddreißig (32)

Hundre/tusen:

hundert, tausend, eine Million

Tid og dato**Ukedager:**

- Montag, Dienstag, Mittwoch
- Donnerstag, Freitag
- Samstag/Sonntag, Sonntag

Måneder:

Januar, Februar, März, April, Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember

Klokkeslett:

Es ist zehn Uhr. – Klokka er ti.

Es ist halb drei. – Klokka er halv tre.

Es ist Viertel vor vier. – Kvart på fire.

Enkle uttrykk**Hilsninger**

- Guten Morgen! – God morgen!
- Guten Tag! – God dag!
- Guten Abend! – God kveld!
- Gute Nacht! – God natt!
- Hallo! – Hei!
- Tschüss! – Ha det!
- Auf Wiedersehen! – På gjensyn!

Presentasjon

- Ich heiße... – Jeg heter...
- Ich bin... Jahre alt. – Jeg er... år gammel.
- Ich wohne in... – Jeg bor i...
- Ich komme aus... – Jeg kommer fra...
- Ich lerne Deutsch. – Jeg lærer tysk.

Høflige fraser

- Bitte – Vær så snill/vær så god
- Danke (schön) – Takk
- Entschuldigung – Unnskyld
- Kein Problem – Ingen problem
- Wie geht's? – Hvordan går det?
- Gut, danke! – Bra, takk!

I klasserommet

- Ich verstehe nicht. – Jeg forstår ikke.
- Wie bitte? – Hva sa du?
- Können Sie das wiederholen? – Kan du gjenta det?
- Was bedeutet...? – Hva betyr...?
- Wie sagt man...? – Hvordan sier man...?

Enkel samtale

- Wie heißt du? – Hva heter du?
- Woher kommst du? – Hvor kommer du fra?
- Wo wohnst du? – Hvor bor du?
- Was machst du gern? – Hva liker du å gjøre?
- Ich mag... – Jeg liker...

Skrivetips nivå I**Enkel setningsstruktur****1. Subjekt + verb + objekt:**

Ich lerne Deutsch.

2. Med tidsangivelse:

Ich lerne heute Deutsch.

3. Med stedsangivelse:

Ich lerne in der Schule Deutsch.

Enkle teksttyper**Presentasjon av deg selv:**

- Navn, alder, bosted
- Familie
- Hobbyer
- Skole

Eksempel:

Ich heiße Anna. Ich bin 15 Jahre alt.

Ich wohne in Oslo. Ich habe einen Bruder.

Mein Hobby ist Fußball.

Enkelt brev/e-post**Åpning:**

Lieber Max, / Liebe Anna,
(Kjære Max / Kjære Anna)

Avslutning:

Viele Grüße
Dein/Deine [navn]

Vanlige feil å unngå

- × Glem ikke verb på plass 2
- × Store bokstaver i substantiv
- × Akkusativ for maskulinum: ein → einen
- × Separable verb: partikkel til slutt

Sjekkliste nivå I

- ☐ Verb på plass 2 i hovedsetning
- ☐ Store bokstaver i alle substantiv
- ☐ Riktig artikkel (der/die/das)
- ☐ Akkusativ for maskulinum
- ☐ Enkle, tydelige setninger
- ☐ Hilsninger og avslutninger
- ☐ Les gjennom til slutt